



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. XIII. De particularibus Fratrum provisionibus, obstantibus vitæ
communis regularitati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

Etiam vitæ communis observantiam reducere.) sic suos Religiosos alloquitur: *Visitationem generalem aggredimur, euntes de Provincia in Provinciam, de loco in locum, bonum inchoatum ad Dei gloriam & cultum ubique stabilire cupientes. Regularem disciplinam, & vitæ communis exactam instaurationem, ad quam S. Concil. Trid. mandato, Pontificum Decretis, & professione nostra adstringimur. exonerantes nostram, illorum conscientiam oneramus, qui nos audire contemnunt, & prava consuetudine peiores fiunt. -- Vox Sedis Apostolica hoc tempore per vigilantissimum Pastorem suum insonat, qui tanta charitate Ordinem nostrum ad regularem disciplinam, & vitæ communis observantiam nititur reducere. Quamobrem mensibus præteritis, S. Sanctitatis decretum vobis exposui, & quantum per infirmitatem licuit, promoveri non cessavi. &c. h. i.*

NB. At jam nos accommodamus menti, & voluntati moderni supremi Ecclesiæ Capituli, cujus sanctissimis pedibus provoluti, ejus Apostolica protectione fovemur *in exacta observantia Constitutionum nostrarum Urbanarum; ut supponitur.*

CAPUT XIII.

De particularibus Fratrum provisionibus obstantibus vitæ communis regularitati.

Q. An, non obstantibus omnibus, quæ de vitæ communis observantia hæcenus dicta sunt, possint

possint nihilominus FF. Minores Conventuales, & alii quicumque Regulares (de suorum tamen Prælatorum licentia) & iusta interveniente causa, vivere de peculio particulari, retinentes provisiones, & subventiones pro eis peculiater factas, & non omninò in commune conferre; & hoc absque incurfu alicujus culpæ, & pœnæ. Titulum quæsi sub his terminis ponit *Bartolucius* l. i. circa finem, qui &

Respondet i. affirmativè sine distinctione, citans pro se varios probatæ notæ Authores: attamen hanc superaddens suæ responsioni modificationem, dum inquit: ut prædicti extra talem observantiam viventes, moralem quamdam certitudinem habeant, se vivere regulariter, ac suæ pariter satisfacere obligationi, has leges ac modos regulariter vivendi tenebuntur observare, ita, ut illis, qui vivunt secundum ærarii ac depositi formam aptari possint eæ leges, ac Regulæ, quæ deserviunt Monialibus Neapoli, ac Salerni, excerptæ ex duobus Decretis (quæ adducit *Quaranta*) cum declarationibus simul Clementis VIII. quæ sunt, scilicet, ut teneantur omnia lucra, & præstationes omnes ipsis assignatas Superioribus fideliter notificare, & consignare in certo libro notandas, & per communes Officiales Monasterii exigendas, & in usum ipsorum Regularium pro singulorum Religiosorum expendas necessitatibus (de mandato tamen Superioris) per ministros publicos Monasterii, h. i. (*Addego*: utinam in omnibus Monasteriis, in quibus prætensa necessitas assumpsit peculiarium
sub

sub

subsidium, his æquis conditionibus circumvallasset illa!)

Rationem suam ex variis Authoribus hanc adducit. Quoniam in hujusmodi observantiis (solâ trium votorum essentialium exceptâ) potest cadere dispensatio, dum obvenit Superioris auctoritas, & dispensandorum simul necessitas, vel utilitas-- I. Causa autem ex parte Superioris, dispensandi, vel non introducendi talem in Ordine observantiam, est, secundum *Gratianum in sua disciplina regulari*, quando Monasterium adeò gravi premitur inopia vel paupertate, ut illius, & Fratrum ibi degentium facultates, & obventiones simul unitæ non valeant eis suppeditare omnia corporis necessaria. Vel, quando secundum *Silvestrum, & Navarrum*, introductio talis observantiæ, vel remotio vivendi per peculium particulare, fieri non potest sine publico ac gravi scandalo. II. Ex parte autem eorum, qui dispensari debent, est, quando non essent in Ordine Monasteria hujus instituti, & observantiæ, vel, quando illis prohiberetur, vel non permetteretur in Monasteriis hujusmodi reformatis posse degere. Vel, quando causâ, ad judicium prudentis, ac discreti viri, satis rationabili, ac sufficienti moverentur ad vivendum extra talia Monasteria, ut puta, gratiâ sanctitatis, studii, operam ferendi suo Monasterio, & majoris necessitatis, ac utilitatis tam suæ, quàm publicæ. Hæc quidem ille. At

R. 2. Certum in primis esse, quòd in tali casu, (supposito, quòd à Summis Pontificibus hic vivendi.

vendi modus certis Religiosis ob causas permit-
tatur) non sit vita *exacte communis*, id est, non
perfecta communitas talis, qualem præcipiunt
S. Concil. Trid. & variæ Constitutiones Summo-
rum Pontificum, requirentium incorporatio-
nem, & confusionem omnium, qualitercumque
Religiosis in communi aut privato obvenientium
&c.

R. 3. Quòd responsio *Bartolucii* fortè practi-
cari nequeat in omnibus Provinciis, utpote in
quibus vix unus aut alter habet talem provisio-
nem, eò quòd debeant potissimum in singulis
Conventibus vivere ex mendicatione sat onero-
sa, insuper ex labore manuali, vel literario, vel
spiritali, vel subinde gratuita subventionem bono-
rum patronorum, seu divina providentia; quæ
ipsis certius affulget, quò diligentius & ferven-
tius Deo servire conantur.

R. 4. Tolerari facilius potest praxis illa, di-
ctaque responsio prima approbari tunc, si Reli-
giosi omnes singulatim haberent dictas tales pro-
visiones, pro suæ privatæ personæ necessitatibus
personalibus sublevandis sufficientes (prout fit
in Monialium aliquarum ditioribus Monasteriis;
utpote in quibus nullæ admittuntur, nisi eis de
sufficienti tali peculio ad necessaria omnia suppe-
ditandum, vel censu vitalitio per contractum
prævium provideatur). Attamen semper anne-
xum erit proximum periculum multarum inor-
dinationum, & exorbitantiarum; quæ tamen
numquam timentur ibi, ubi est vita *exacte com-
munis*, & communis charitas, & ubi tales parti-

culares provisiones cautè & justè numquam admittuntur pro particularibus personis ; ne sensim subrepat , & Monasterium inficiat damnabilis peculiaritas , & horrenda proprietas.

R. 5. Vix videtur dicta responsio prima posse habere locum veritatis , ratione solius scandali evitandi apud dictos Religiosos. Nam in primis certum est , quod non omnes sint scandalizandi scandalo pusillorum , (minùs pharisaicò , nam supponitur major & sanior pars membrorum istius Provinciæ in vitam communem liberè & sanctè consentire). Cujus ratio est ; quia per sanctam vitæ communitatem conditio singulorum fit melior , tam secundùm corporalem sublevationem , quàm conscientiarum tranquillationem (ut hæctenus ostensum.) Quod & timorati inter illos sat agnoscunt , & hinc communitatem vitæ Apostolicæ pariter & angelicæ votis omnibus in aliquibus Monasteriis exoptant. Ad cavendum autem unius solùm , aut alterius (si quis foret) scandalum pharisaicum , non oportet à tam nobili , tam laudabili , tam exoptato , tam fructuoso toti Ordini & Ecclesiæ opere desistere.

Hinc Prælati , desiderantes suos Religiosos in hoc justè reformare (sulti tamen legitima auctoritate & potestate) nequaquam à ceptis desistant , non animum despondeant (nam difficultas ab initio per diabolum exaggerata evidens signum est certioris & majoris provectûs , ut agebat olim & experiebatur *S. Teresa*) ideoque robur animi sui Sanctorum Patrum , ac Fundatorum factis & dictis fulciant , foriusque muniant. Audiant

Ven.

Ven. Bedam citatum c qui scandalizaverit , de
Regulis juris : *Utilius scandalum nasci permit-*
titur , quam veritas relinquatur. Et *S. Leonem*
Papam cap. 2. de hæreticis : qui alios , cum po-
test , ab errore non revocat , se ipsum errare de-
monstrat. Itemque *Sanctum Ambrosium* serm.
8. *Ego interdum parcens vobis , tacere vellem ;*
sed malo vos contumacia causas reddere , quam
negligentia sustinere iudicium. Tandem *Inno-*
centium III. Error , cui non resistitur , approba-
tur : & veritas , cum minimè defensatur , opprimi-
tur. Ex his

R. 6. Ex parte causarum dispensandi in vita
communi (an , & quando licita hæc dispensatio ,
aut probanda ;) non improbatu(r) solida doctrina
adducta à doctissimo *Patre Marchant* Fratrum
Minorum Strictioris Observantiz in Tribunali
sacram. tom. 3. part. 2. tract. 2. tit. 1. q. 4. dub. 5.
ubi inquit : *Si Monasterium ad tantam inopiam*
devenit , sive ob bella , & calamitates , sive
per incuriam , negligentiam , aut malitiam Su-
periorum & Officialium , ut jam de communi
ipsis provideri nequeat , sed quilibet teneatur si-
bi providere ; fateor , & si hæc causa aliquo tem-
pore iusta , & necessaria esse possit , & re vera
fit ; illi tamen provideri posse per vitam com-
munem , si omnes cum superiore conspirantes , la-
bores suos , mendicationes , industrias in com-
mune vitam & stipem conferant. Hòc enim
modo aquè facile , immò facilius omnibus frugali-
ter providebitur , quam si quilibet sibi querat ;
ut experientià didici in reformationibus Conven-

tuum tam virorum , quàm mulierum , qui cum pauperrimi essent , dum sibi quisque studebat , restituta vita communi , & omnibus labores , industrias , & acquisitiones in commune conferentibus , facti sunt abundantes juxta frugalitatem , & sufficientiam religiosam ; ita ut ubi vix viginti alebantur , postea quadraginta & quinquaginta ali potuerint , sola benedictione Dei , & vite communis , ac fidelitatis & industria habitantium , & conspirantium in unum fructum.

Quare etsi possit dari casus , & tempus , in quo communis vita ex circumstantiis aliquibus non valeat observari ; illud tamen continuum non est , & mutatis circumstantiis facile restitui potest , nisi ut plurimum mentiretur iniquitas sibi. Et apud me certum est , quamdiu Regulares possunt , & permittuntur simul habitare , NB. non posse eos excusari à communi vita , modo velint omnem acquisitionem , industriam , laborem in commune conferre. Quia si singula individua sibi bene providere possunt in particulari , cur eadem provisio in communem massam redacta , & singulis distributa sufficere non potest ?

Hucusque ille doctè , solidè , & conscientiosè : quam proinde rej cere non audeo sententiam , quia manifesta experientia etiam hodie dum satis convincit ostensam ab eo hanc veritatem. Et quia pro bono communi semper oportet stare , sentire , & loqui , etiam postpositis multis aliorum sententiis , pro bono solùm privato

privato loquentium. Bursa privata sæpe excacat oculos sapientium, depravatque affectus & judicia eorum. Qui loquitur pro bono communi, is jure in omni jure, foro, judicio, communitate, & tribunalibus præfertur, probatur, jure- & manu-tenerur.

CAPUT XIV.

De Statu Monasteriorum carentium vita communis regularitate &c.

Q. I. Quid resolvendum pro assecurandis conscientis illorum Religiosorum, qui quamvis bonæ voluntatis sint, ex filiali que in Deum amore & timore, parati amplecti omne consilium Dei (multò magis præceptum) sibi sufficienter propositum; attamen penes illos solos non stat reformatio Monasterii ad vitæ communitatem, dum nihilominus vident, & lugent deformationem ejus, cujus membra sunt, in quo nec mentio, nec usus ærarii, nec depositi, nec depositarii, qui à Superiore deputatus, aut à communitate electus, singulorum peculia, citra Dei maledictionem custodiat. Sed recepto victu, & habitatione à Monasterio, & etiam facta quadam pecuniæ taxatione pro indumentis, & ceteris necessariis, in reliquo unusquisque per seipsum (etiam pecuniam in privata custodia apud se retinendo; quod

D 3

horri-